

Asia: VN/14214/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle apteekkitalouden uudistusta ja lääkesäästöjen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyviksi asetusmuutosehdotuksiksi

Lausunnonantajan lausunto

Huomionne lääkkeiden hintasääntelyyn ja lääketaksaan liittyvistä muutosehdotuksista.

-

Huomionne apteekkiveroon liittyvistä muutosehdotuksista.

-

Huomionne rajattuun itsehoitolääkevalikoimaan liittyvistä ehdotuksista.

-

Huomionne itsehoitolääkkeiden myyntikanavan laajennukseen liittyvistä ehdotuksista.

-

Huomionne itsehoitolääkkeiden vähittäismyyntilupiin liittyvistä ehdotuksista.

-

Huomionne lääkeasetukseen sisältyvistä ehdotuksista.

-

Huomionne lääkemääräyksestä poikkeavaan lääkkeiden toimittamiseen tai lääkemääräysten ilmeisten virheiden korjaamiseen liittyvistä muutosehdotuksista.

Muutosehdotus tältä osin on kannatettava ja parantaa asiakkaan asemaa.

Huomionne lääkekorvausten ehdolliseen korvattavuuteen liittyvien palautusmaksujen kohdentamiseen liittyvistä muutosehdotuksista.

-

Huomionne esityksen ja esittelymuistioiden perusteluista.

-

Huomionne esityksen ja esittelymuistioiden vaikutusten arvioinnista.

Muutosesityksellä tavoitellaan 30 miljoonan euron pysyvää vuosittaista säästöä julkiseen talouteen. Esityksen yhdeksi tavoitteeksi todetaan, ettei uudistuksella ei kasvateta asiakkaiden maksurasitetta.

Esitetyllä muutoksella saattaa kuitenkin olla vaikutuksia apteekkiverkoston kattavuuteen, ja erityisesti sivuapteekkien kannattavuuden kautta niiden sijaintiin tai toimintaan ylipäättään. Tämä tulee vaikuttamaan suoraan myös asiakkaisiin muutoinkin kuin lääkkeen ostamista johtuvan maksurasitteen kautta.

Muistiliitto katsoo tarpeelliseksi korostaa uudistuksen mahdollisia vaikutuksia erityisesti yksin asuvien ikääntyneiden ihmisten kannalta. Sivuapteekin lopettaessa toimintansa tai muuttaessa toiseen sijaintiin lääkkeiden ostomatkat saattavat pidentyä tai muuttua liian hankaliksi tai kalliiksi toteuttaa. Silloin lääkehoitoon sitoutuminen saattaa vaarantua. Välimatkat erityisesti maaseudulla voivat olla pitkiä, eikä joukkoliikennettä välttämättä ole.

On huomattava, että erityisesti ikääntyneet, kotonaan asuvat henkilöt eivät välttämättä kykene tai halua asioida verkkoapteekissa tai etäpalveluissa monista eri syistä johtuen.

Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat yksin asuvat muistisairautta sairastavat henkilöt, jotka eivät vielä ole siirtyneet hyvinvointialueen sosiaalipalveluiden piiriin. Uudistusta toteutettaessa tulisi mahdollisuus henkilökohtaiseen asiointiin lähiapteekissa turvata. Verkko- tai etäasiointi ei ole ratkaisu siihen kaikkien ikääntyneiden henkilöiden osalta.

Henkilökohtaisen kasvokkain tapahtuvan lääkeneuvonnan merkitys saattaa myös olla suuri ja tarpeen erityisesti ikääntyneille asiakkaille.

Huomionne muista esityksessä olevista ehdotuksista.

-

Vapaamuotoiset lausumat hallituksen esityksen luonnoksesta.

-

Elomaa Sari
Muistiliitto ry